

Lähettilä: [REDACTED]
Lähetetty: 4. marraskuuta 2020 12:45
Vastaanottaja: Oikeusasiamies
Aihe: Kantelu
Liitteet: Kantelu oikeusasiamiehelle 4.11.2020.pdf; liitteet toimitetaan sähköpostiin oikeusasiamiehelle.pdf

Yhteystiedot

Sukunimi*

[REDACTED]

Etunimi*

[REDACTED]

Osoite*

[REDACTED]

Postinumero*

[REDACTED]

Postitoimipaikka*

Lahti

Maa

Suomi

Puhelin päivisin

[REDACTED]

Sähköposti

[REDACTED]

Kantelutiedot

1. Viranomainen, virkamies tai muu julkista tehtävää hoitava taho, jonka toimintaa arvostelette. *

Lahden kaupungin rakennusvalvonta

1. Tämä kanne koskee Tapanilan Kartanokotien Lahdessa korjaamaa rakennuskohdetta ja siihen liittyvää Lahden kaupungin rakennusvalvonnan toimintaa. Rakennusvalvonta on toiminut eriarvoisesti koskien Tapanilan Kartanokotien vuokraustoimintaa kohtaan:

se alkoi vaatia muutoksia rakennuksen käyttötarkoitukseen, kun asukaskuntaan tuli maahanmuuttaja taustaisia asukkaita. Tässä prosessissa ilmentyi se miten eriarvoiseen asemaan voi joutua oman taustansa ja alkuperänsä vuoksi. Kysymys on meidän mielestä täysin siitä että kyseiseen asukasryhmään on kohdennettu ennakko asenteita, joita kaupunki on omalla toiminnalla lähtenyt tukemaan. Olemme keskustelleet asiasta monien tahojen ja lakipuolen kanssa. Tähän asiaan on ollut vaikea puuttua ja kaupunki on kieltänyt toimineensa eriarvoisesti asiassa.

Julkinen taho voi halutessaan omassa organisaatiossa toimia hyvinkin eriarvoisesti, käyttämällä ja hakemalla perusteita päätöksilleen haluamallaan tavalla.

2. Lisäksi koemme että, Lahden Kaupungin toiminta on Tapanilan kartanokotien liiketoiminnan rajoittamista ja taloudellista vaikeuttamista.

2. Jos kantelu koskee viranomaisen menettelyä, jota pidätte lainvastaisena, selostakaa tarkemmin - kenen menettelyä arvostelette? *

Mitä tapahtui? *

Milloin? *

Missä? *

Muuta? *

KANTELU OIKEUSASIAMIEHELLE

Kantelun tekijä: Tapanilan Kartanokodit Oy, Y-tunnus: 2971730-4,
osoite: Mertasillantie 231, 15230 Lahti

Aihe

1. Tämä kanne koskee Tapanilan Kartanokotien Lahdessa korjaamaa rakennuskohdetta ja siihen liittyvää Lahden kaupungin rakennusvalvonnan toimintaa. Rakennusvalvonta on toiminut eriarvoisesti koskien Tapanilan Kartanokotien vuokraustoimintaa kohtaan:

se alkoi vaatia muutoksia rakennuksen käyttötarkoitukseen, kun asukaskuntaan tuli maahanmuuttaja taustaisia asukkaita. Tässä prosessissa ilmentyi se miten eriarvoiseen asemaan voi joutua oman taustansa ja alkuperänsä vuoksi. Kysymys on meidän mielestä täysin siitä että kyseiseen asukasryhmään on kohdennettu ennakko asenteita, joita kaupunki on omalla toiminnalla lähtenyt tukemaan. Olemme keskustelleet asiasta monien tahojen ja lakipuolen kanssa. Tähän asiaan on ollut vaikea puuttua ja kaupunki on kieltänyt toimineensa eriarvoisesti asiassa.

Julkinen taho voi halutessaan omassa organisaatiossa toimia hyvinkin eriarvoisesti, käyttämällä ja hakemalla perusteita päätöksilleen haluamallaan tavalla.

2. Lisäksi koemme että, Lahden Kaupungin toiminta on Tapanilan kartanokotien liiketoiminnan rajoittamista ja taloudellista vaikeuttamista.

Taustaa

Tapanilan Kartanokodit Oy osti Lahden Jalkarannan historiallisen Tapanilakodin kaksi kiinteistöä osoitteessa Töpöhännänpolku 3 Lahti, joissa on yhteensä 40 huonetta (Tapanilakodissa on toiminut historian aikana Tapanilan vanhainkoti ja sairaala). Teimme taloihin saneeraukset ja niihin tuli soluasunto/yhteisöasumisen asumisratkaisut. Rakennuksen käyttötarkoitus muuttui asumiseen; kaavan salliessa osin myös majoitus ja liiketiläkäytön (25%). Näiden vanhojen rakennusten ympärille rakentuu parhaillaan omakotitaloalue käsittäen noin 30 uutta omakotitaloa.

Tapanilan Kartanokotien asuntojen vuokraustoiminta alkoi toukokuussa 2020.

Meihin otti yhteyttä SPR Lahden toimija, joka etsi paikkaa tukiasumisen toiminnalle 20 maahanmuuttaja henkilölle. Se toimi silloin Lahden kaupungissa Ahtialan kaupunginosassa asutuksen keskellä. Tukiasumisen kohderyhmä oli Suomessa olevat turvapaikanhakijat jotka tarvitsevat ns. psykososiaalista kuntoutusta omiin tarpeisiin asumisen ohessa. Kysymyksessä ei ole vastaanottokeskus vaan siellä asuville tarjottava tukipalvelu. Asukkaat tulevat sinne ympäri Suomea kuntoutumaan ja selvittelemään prosessejaan. SPR tarjoaa tarvittavan tuen samassa talossa ja valvoo asumisen toimintaa. Asukkaat hoitavat itse kaikki arkirutiinit (kaupassa käynnit, ruuan laitot, liikkumiset yms.) mitkä liittyy asumiseen ja omien asioiden hoitamiseen.

Lahden kaupungin rakennusvalvonta sai tiedon paloviranomaisen kautta, että SPR on tulossa vuokralaiseksi ko. kohteeseen. SPR:n tukiasumisen toiminta vaatii palo- ja terveydenhuollon puolelle ilmoituksen toiminnasta. Rakennusvalvonnan lausuntoa tms. ei vaadita, koska tilat oli hyväksytty asumistoiminnan käyttöön lopputarkastuksessa helmikuussa 2020. Tästä alkoi Lahden kaupungin teknisen puolen järjestelmällinen SPR:n asukaskunnan toiminnan estämisketju.

Tapanilan Kartanokotien toinen rakennus samassa pihapiirissä, käsittäen 20 asuntoa, on normaalissa vuokra-asumiskäytössä. Se on täyttynyt hyvin.

Majoitusluvan vaatiminen

Lahden kaupungin rakennusvalvonta ilmoitti tuolloin meille, että asumiseen tarkoitettu kiinteistö ei sovellu tähän jos maahanmuuttajia tulee tähän kiinteistöön: vaan rakennus tarvitsee käyttötarkoituksen muutoksen majoituksen rakennusluvalla. Eli kertoivat että teidän pitäisi hakea käyttötarkoituksen muutos majoitukseen ja naapureiden kuuleminen tulee järjestää. Toimimme näin ja jätimme käyttötarkoituksen muutoshakemuksen ja järjestimme naapureiden kuulemisen.

Tutkimme tätä asiaa kuitenkin vielä kiinteistö juristin kanssa ja kävi ilmi että tukiasumisen toiminta ei ole sallittua rakennusvalvonnan vaatiman majoituksen luvilla vaan siihen pitää olla asumiseen tarkoitettu kiinteistö.

Vedimme pois majoituksen muutos lupahakemuksen ja ilmoitimme rakennusvalvontaan että majoitus lupaa ei tarvita tähän toimintaan. Emme tiedä oliko tämä tarkoituksellinen viivytys kehottaa hakemaan lupaa joka ei sovellu toimintaan. Tämä tapahtui ennen SPR:n muuttoa rakennukseen.

SPR vuokrasi rakennuksen 1.6.2020 alkaen

SPR vuokrasi a- talon Tapanila kodin kiinteistöstä 1.6.2020 alkaen. B-talon 20 huonetta on vuokrattu yksityisille vuokramarkkinoille.

Taustalla on myös tässä asiassa Lahden kaupungin tonttien myynti asia. Kaupunki oli luvannut lähellä olevia omakotitontteja myydessään että Tapanilan kodin taloihin tulee ikäihmisten asumista. Omakoti tonttien omistajat olivat raivoissaan kaupungille kun saivat kuulla että toisen talon tiloihin tulee SPR tukiasumista maahanmuuttajille.

Tukiasuminen ei käy

Seuraavassa vaiheessa kaupunki alkoi painostaa SPR:ää ja meitä että tukiasumisen toimintaa ei voi aloittaa ja naapuritkin vastustaa ko. toimintaa (kaikki muut paitsi vierellä tontilla toimiva Steiner päiväkot). Tämä naapureiden kanta kävi ilmi Tapanilan Kartanokotien edellä mainitun aiheettoman majoituksen rakennuslupa hakemuksen yhteydessä tehdyssä naapurien kuulemisessa.

Tässä vaiheessa kaupungin virkamies uhkaili SPR toiminnan johtoa ja Migriä, että poliisit tulevat keskeyttämään toiminnan (LIITE 1). Rakennusvalvonta myös kielsi muita virkamiehiä antamasta lausuntoja (palo- ja pelastus- , terveysviranomaisen). Rakennusvalvonta pyysi kahteen kertaan Etelä-Suomen Sanomia tekemään juttua siitä, että SPR ja maahanmuuttaja taustaisia henkilöitä muuttaa Tapanila Kartanokodin kiinteistöön. Tämä tapahtui ennen kuin asia oli julkinen. ESS artikkelit olivat toimintaa hankaloittavia ja ennakoasetelmia muokkaavia.

Kaupunki on kertonut että vanhusten tuettu ja tehostettu asuminen on sallittua alueella, mutta nykyinen tuettu asuminen maahanmuuttajille ei ole.

Tällaista sääntöä ei ole rakennuskaavassa eikä rakennusluvassa. Eli käytännössä rakennusvalvonta on tehnyt oman tulkin toiminnasta, joka poikkeaa toiminnan harjoittajan ja tätä valvovan tahon

(Migrin) näkemyksestä.

Tästä syntyi erimielisyys ja ristiriita jolla toiminta yritetään saada näyttämään alueelle sopimattomaksi. Lahden kaupunki pyysi toiminnan harjoittajalta kolmeen kertaan toiminnan kuvauksen (toukokuussa, kesäkuussa, heinäkuussa), joka on toimitettu heille. Lisäksi Tapanilan Kartanokodeilta on pyydetty kahteen kertaan toiminnan kuvaus. 24.6.2020 Selityspyyntö Lahden Kaupunki ja vastine siihen (LIITE 1).

23.7.2020 Tapanilan Kartanokodit Oy teki kantelun Lahden kaupungille viranomaistoiminnasta: etnistä ryhmää koskeva syrjivä toiminta Tapanilan Kartanokotien vuokraus toiminnassa (LIITE 1)

1.9.2020 Päätös kantelusta: ei toimenpiteitä (LIITE 1)

22.9.2020 Naapurien valitus, laitostoiminnan lupa ja Lahden kaupungin kehoitus SPR toiminnan lopettamisesta (LIITE 1)

Naapurien kuulemisessa, joka ehdittiin tehdä tarpeettomasti, vastustaneet majoituslupan käyttötarkoitusta ja tehneet sen jälkeen kirjallisen valituksen SPR:n toiminnasta Lahden kaupungille, että SPR tukiasumisen palvelu olisi heidän mielestään laitostoimintaa eikä tuettua asumista. Laitostoiminta tarvitsisi tuolloin eri rakennuskaavan. Rakennusvalvonta yhtyi tähän näkemykseen naapureiden kanssa ja alkoi vaatia toiminnan keskeyttämistä. He lähettivät sähköpostitse ja tavallisella kirjeellä Kehotuksen toiminnan keskeyttämisestä 31.12.2020 mennessä.

Maahanmuuttajien tukiasumisen toimintoja valvoo ja ohjeistaa tässä tapauksessa Migri. Migri määrittää mitä toiminta on. Stm määrittää myös näitä tämäntyypisiä toimintoja asiakkaan toimintakyvyn mukaisesti.

Tällä hetkellä Suomessa eri kohderyhmien tukiasunnot ja tukiasumisyksiköt toimivat asuinkiinteistöissä. Niihin ei tarvitse myöskään kaava- tai muita käyttötarkoituksen muutoksia hakea. Jokainen toimija tekee näistä ilmoituksen omalle toiminnan valvojalle. Nämä yksiköt kuten myös vanhusten tehostetut palveluasumisen yksiköt on sijoitettu normaali asumisen alueille. 100-200 metrin säteellä Tapanilan Kartanokodeista sijaitsee useita palvelutaloja ja tukiasumisen yksiköitä ja Jalmari-kuntoutussairaala.

Tämän hetkinen tilanne

Ei haittoja ympäristöön

Maahanmuuttaja asukkaat(15-20 henkilöä) eivät ole aiheuttaneet ympäristölle häiriötä tai haittaa(käyttäytymistä tms.) Aukkaat käyvät kaupassa ja asioilla liikkuen busseilla. Autoliikenne on vähäisempää heidän osalta. Heidän asumien tai käyttäytyminen ei poikkea normaali vuokra-asumisesta ulkoisesti. Heille tarjotaan tukiasuntoihin mielenterveys yms. sosiaalisia palveluja.

Toisen Tapanila kotien B talon vuokra-asunnot on vuokrattu vapaille yksityisille markkinoille. B talon vuokralaisilta ei ole tullut negatiivisia palautteita maahanmuuttaja henkilöistä tai heidän asumisistaan. Näillä taloilla on myös yhteinen sisäpiha B talon kanssa jota he käyttävät.

Molemmissa Tapanilan Kartanokodin taloissa on tyytyväisiä asukkaita (asukastyytyväisyyskyselyitä on tehty).

Yhteenveto ja kommentti prosessista

Kyseinen prosessi osoittaa miten viranomainen on lähtenyt mukaan ympäristön asukkaiden taholta tulleeeseen syrjivään ajatteluun maahanmuuttaja taustaisista ihmisistä. Mitään todellista tai todettua ongelmaa tai haittaa näistä ihmisistä ei ole osoitettavissa verrattuna muihin asukkaisiin alueella. On esitetty väärää tietoa liikenteen lisääntymisestä yms, jotka ovat virheellisiä, koska nämä asukkaat käyttävät vain julkisia liikennevälineitä.

Lisäksi tässä asetetaan eri tukiasumisen tarvitsijat eri arvoiseen asemaan taustansa vuoksi.

Negatiivinen suhtautuminen perustuu mielikuvaan tästä vähemmistöstä. Toiminta rinnastetaan vastaanottokeskus toimintaan ihmisten mielissä ja niissä aiheutuviin uhkakuviin sekä että toiminta olisi ympärivuorokautista hoitoa. Tämä toiminta on kuitenkin eri palvelu jota jo prosessissa oleville tarjotaan. Lisäksi vielä huomioitavaa on että näitten maahanmuuttaja taustaisten tukiasujien määrä on todella pieni (15- 20 hlö)kun sitä suhteutetaan alueella asuviin ihmisiin.

Kalliiden talojen ja vuokra tonttien myynnin yhteydessä on tontin ostajille annettu ymmärtää että Kartanokotien asukkaat tulevat olemaan ikääntyvää väestöä. Kuitenkin Tapanila Kotien rakennuksiin annettu rakennuslupa ja kaava antavat mahdollisuuden asumiseen, majoitukseen ja toimistokäyttöön. Maahanmuuttajien (20 hlö)tukiasuminen halutaan alueelta pois ja tilalle halutaan toisenlaisia tuetun asumisen piirissä olevia ihmisiä.

Erikoista on myös se, että viranomaiset haluavat ohittaa maahanmuutto toimintaa valvovan tahon Migrin ja määrittelevät SPR toiminnan haluamallaan tavalla.

Kaupunki on halunnut naapureita miellyttääkseen ja uusien tonttien myynnin vuoksi lähteä prosessiin jolla se haluaa vaikuttaa Tapanilan Kartanokotien tulevien asukkaiden alkuperään. Jopa niin, että asukkaiden taustan vuoksi on lähdetty etsimään keinoja estää maahanmuuttaja taustaisten henkilöiden asumien alueella.

Erityisen eriarvoistavaa on se että, tässä tapauksessa tukiasumisen piirissä olevia ihmisiä jaotellaan sopiviin ja ei sopiviin ihon värin vuoksi. Mitään konkreettista haittaa, uhkaa tai ongelmaa alueella näistä henkilöistä ei ole ollut. Saman pihapiirin toisen vuokratalon asukkaat eivät ole myöskään kertoneet mitään negatiivista näistä maahanmuuttaja taustaisista asukkaista. Yhteiselo sujuu normaalisti.

Lahden Kaupungin keinot tähän mennessä estää ja vaikeuttaa toimintaa

-tulkitsee SPR toiminnan sisältö toisenlaiseksi kuin mitä toiminnanharjoittaja ja toimintaa valvova elin (Migri) kertoo toiminnan olevan. Tarkoittaa sitä, että asukkaiden pitäisi lähteä pois.

-antaa sekavia tulkintoja kaavasta eri osapuolille

-yrittää painostaa vuokralaista ja vuokranantajaa maahanmuuttaja taustaisten asukkaiden pois saamiseksi alueelta.

-käyttää mediaa hyväksi vastakkain asettelussa ilman että asia on julkinen

-edellyttää virheellisesti vuokranantajaa hakemaan rakennuslupaa joka ei ole lain mukainen

-rakennuslupa prosessi kesti 6,5 kuukautta

-kehottaa muita viranomaisia olla antamatta lausuntoja

-rakennusvalvonta ei ole lähtenyt rakentavaan keskusteluun asiasta eikä ole tullut tutustumaan toimintaan paikan päälle

-ei ole kohdellut tasa-arvoisesti meitä suhteessa muihin tonttien omistajiin, josta on syntynyt vastakkainasettulu.

-28.9.2020 Lahden kaupungin vaade Tapanilan tonttivuokran tuplaamisesta, sakko:

(LIITE1)

He itse kyseenalaistavat aiemmin antamansa rakennusluvan, (eli lupanimike heidän mielestä väärä jolla talot on korjattu), vaikka lupa on yhteistyössä heidän kanssaan käsitelty. Tästä johtuen kaupunki yrittää periä kaksinkertaista vuokraa tontista ilman perusteita. Tämä johtaa nopeasti yrityksen konkurssiin. Tämä on mielestämme kiristämistä, eikä ole lain mukaan perusteltua. Tämän tarkoituksena on vaikeuttaa liiketoimintaa. Talot on hyväksytty virallisesti remontin jälkeen asuinkäyttöön helmikuussa 2020 rakennusvalvonnan osalta. Prosessi on kesken ja olemme käyttäneet asiamiehenä lakiasiaintoimistoa, joka on laatinut vastauksemme 30.10.2020 (LIITE 2). Tästä vastauksesta ilmenee, että sakko on aiheeton.

Muuta huomioitavaa

Tuki asuminen eri asukasprofiileissa on Suomessa hyvin samankaltaista, olipa kysymyksessä vanhukset, mielenterveysasukkaat, kehitysvammaiset tai maahan muuttajat. Yhteistä näille kaikille on se että he tarvitsevat erilaisia tukitoimia arkeen. Asukkaat hoitavat päivittäiset asiat ja asioinnit itse.

Kaupunki ja asukkaat ovat vedonneet isompaan henkilökunta määrään tässä SPR tukiasumisen yksikössä ja että toiminta olisi jotenkin laitostoimintaa.

Täytyy huomioida se että maahanmuuttaja taustaisten asukkaiden tarve tukeen on suurempi kieli, kulttuuri ja prosessin tuomien vaikeuksien vuoksi kantasuomalaisiin verrattuna, ei siis hoitoisuuden tai vaikeimpien ongelmien vuoksi. Lisäksi toimintaan kohdistuu enempi ulkopuolista uhkaa: esim. ääriliikkeitten ja ulkopuolinen ilkeävalta.

Tukiasumisen toiminnan pyörittäminen on ilmoituksen alaista toimintaa ja sitä valvoo tässä tapauksessa Migri. Tukiasuminen tapahtuu asumiseen tarkoitetuissa tiloissa ja asunnoissa.

Kun varsinaisia vastaanottokeskuksia on lakkautettu paljon viime aikoina, maahanmuutto prosessissa olevat ihmiset sieltä ovat siirtyneet asumaan normaali vuokra-asuntoihin. Näin myös Lahdessakin tehtiin, kun Hennalan Vastaanottokeskus lopetettiin; 150 henkilöä siirtyi tavanomaisiin vuokra-asuntoihin ympäri kaupunkia.

30.11.2020 Lahdessa

Juha Kukkonen

johtaja

Tapanilan Kartanokodit Oy

LIITTEET

LIITE 1 200520_muistiinpanot_tetu_muutto_ote,

Selityspyyntö 24.6.20,
21.7.20 Vastine
23.7.2020 Kantelu viranomaistoiminnasta,
1.9.2020 Ptk ote päätösestä,
22.9.2020 Kehotus sulkemisesta,
28.9.2020 Rakennusten kunnostamisvelvollisuus, Sakkovaatimus

LIITE 2 30.10.2020 Vastaus Rakennusten kunnostamisvelvollisuudesta

3. Miksi menettely tai päätös on mielestänne lainvastainen? *

1. Tämä kanne koskee Tapanilan Kartanokotien Lahdessa korjaamaa rakennuskohdetta ja siihen liittyvää Lahden kaupungin rakennusvalvonnan toimintaa. Rakennusvalvonta on toiminut eriarvoisesti koskien Tapanilan Kartanokotien vuokraustoimintaa kohtaan:

se alkoi vaatia muutoksia rakennuksen käyttötarkoitukseen, kun asukaskuntaan tuli maahanmuuttajia taustaisia asukkaita. Tässä prosessissa ilmentyi se miten eriarvoiseen asemaan voi joutua oman taustansa ja alkuperänsä vuoksi. Kysymys on meidän mielestä täysin siitä että kyseiseen asukasryhmään on kohdennettu ennakko asenteita, joita kaupunki on omalla toiminnalla lähtenyt tukemaan. Olemme keskustelleet asiasta monien tahojen ja lakipuolen kanssa. Tähän asiaan on ollut vaikea puuttua ja kaupunki on kieltänyt toimineensa eriarvoisesti asiassa.

Julkinen taho voi halutessaan omassa organisaatiossa toimia hyvinkin eriarvoisesti, käyttämällä ja hakemalla perusteita päätöksilleen haluamallaan tavalla.

2. Lisäksi koemme että, Lahden Kaupungin toiminta on Tapanilan kartanokotien liiketoiminnan rajoittamista ja taloudellista vaikeuttamista.

4. Oletteko kannellut tai valittanut asiasta jo muulle viranomaiselle? *

Mille viranomaiselle? *

Milloin? *

Onko asia jo ratkaistu? *

23.7.2020 Tapanilan Kartanokodit Oy teki kantelun Lahden kaupungille viranomaistoiminnasta: etnistä ryhmää koskeva syrjivä toiminta Tapanilan Kartanokotien vuokraus toiminnassa (LIITE 1)

1.9.2020 Päätös kantelusta: ei toimenpiteitä (LIITE 1)

Liitetiedostot

Maksimissaan 3 liitetiedostoa joiden yhteiskoko enintään 10 Mt. Sallitut päätteet .pdf, .doc, docx, .txt, .odt

Liitetiedosto (1)

Kantelu oikeusasiamiehelle 4.11.2020.pdf [155k]

Liitetiedosto (2)

liitteet toimitetaan sähköpostiin oikeusasiamiehelle.pdf [47k]

Liitetiedosto (3)

[-]

Sähköpostin lähettäjä
Kirjautumaton käyttäjä
Päiväys
4.11.2020 12.44